Brāhmaṇa versed in the three Vedas; त्रैविद्या मां सोमपाः पूतपापा यज्ञैरिष्ट्वा स्वर्गतिं प्रार्थयन्ते Bg. 9. 20. *-a.* Familiar or propounded by the three Vedas; धर्मं भागवतं शुद्धं त्रैविद्यं च गुणाश्रयम् Bhāg. 6. 2. 24.

त्रैविध्यम् Three-foldness, three kinds or sorts, triplicity.

त्रैविष्टपः, -त्रैविष्टपेयः A god; गन्धर्वयक्षासुरसिद्धचारणत्रैविष्टपेयादिषु नान्वविन्दत Bhāg. 8. 8. 19.

त्रैवेदिक *a.* Relaing to the three Vedas; षट्त्रिंशदाब्दिकं चर्यं गुरौ त्रैवेदिकं व्रतम् Ms. 3. 1.

त्रैशङ्कवः An epithet of Hariśchandra, son of Triśaṅku; Bhāg. 9. 7. 7.

त्रोटकम् [त्रुट्-ण्वुल्] 1 A species of drama:— सप्ताष्टनवपञ्चाङ्कं दिव्यमानुषसंश्रयम् । त्रोटकं नाम तत्प्राहुः प्रत्यङ्कं सविदूषकम् ॥ S. D. 540. *e. g.* Kālidāsa's Vikramorvaśīyam (?). -2 An angry speech. **-कः** A kind of poisonous insect.

त्रोटिः See under त्रुट्.

त्रोत्रम् 1 A goad. -2 A kind of disease.

त्रौक् 1 Ā. (त्रौकते) To go; L. D. B.

त्वक्ष् 1 P. (त्वक्षति, त्वष्ट) 1 To pare, hew, peel -2 To make thin. -3 To cover.

त्वक्षस् *n.* Strength, might, power; उदावता त्वक्षसा पन्यसा च Rv. 6. 18. 9.

त्वष्ट *p. p.* Made thin, pared, peeled &c.

त्वष्टिः *f.* Carpentry. *-m.* N. of a mixed tribe (?).

त्वाष्ट्र *a.* [त्वष्टा देवता अस्य अण्] Belonging to Tvaṣṭri; U. 6. 3. (v. l.). **-ष्ट्री** 1 The asterism चित्रा. -2 A small car. **-ष्ट्रम्** The creative power.

त्वंकारः Addressing disrespectfully with a 'thou', theeing and thouing; त्वंकारं नामधेयं च ज्येष्ठानां परिवर्जयेत् Mb. 12. 193. 25; Ms. 11. 204.

त्वङ्ग् 1 P. (त्वङ्गति) 1 To go, move. -2 To jump, gallop; Ks. 1. 87. -3 To tremble. रत्नाकरोत्सङ्गतरङ्गरङ्गे त्वङ्गत्क्षणं बिम्बमशीतरश्मेः Rām. Ch. 6. 8. त्वङ्गत्तुरङ्गमखुरक्षुण्णभीमरथीतटः Śiva. B. 1. 46.

त्वच् 6 P. (त्वचति) To cover.

त्वच् *f.* 1 Skin (of men, serpents &c.); धत्ते त्वचं रौरवीम् U. 4. 20; Mv. 1. 18. -2 Hide (as of a cow, deer &c.); त्वचं स मेध्यां परिधाय रौरवीम् R. 3. 31. -3 Bark, rind; न्यस्ताक्षरा धातुरसेन यत्र भूर्जत्वचः कुञ्जरबिन्दुशोणाः Ku. 1. 7; R. 2. 37; 17. 12. -4 Any cover or coating. -5 The sense of touch. -6 Cinnamon वल्के लवङ्गवल्के त्वक् Nm. -7 Surface (of the earth); भूम्या उद्रेव वि त्वचं बिभेद Rv. 10. 68. 4. **-Comp. -अङ्कुरः** horripilation. **-इन्द्रियम्** the organ of touch. **-कण्डुरः** a sore. **-गन्धः** the orange. **-छेदः** 1 a skin-wound, scratch, bruise. -2 circumcision. **-जम्** 1 blood. -2 hair (on the body). **-तरङ्गकः** a wrinkle; (also त्वचोर्मिः). **-त्रम्** an armour; त्वक्त्रं चाचकचे वरम् Bk. 14. 94. **-दोषः** disease of the skin, leprosy. **-पत्रम्** the leaf of Laurus Cassia (Mar. दालचिनी); चन्दनागुरुमुख्यानि त्वक्पत्राणां वनानि च Mb. 12. 170. 18; एलां च देवकुसुमं त्वक्पत्रं चीनदारु च Śiva. B. 30. 14. **-परिपुटनम्** peeling of the skin. **पलितम्** leprosy. **-पारुष्यम्** roughness of the skin. **-पुष्पः** horripilation. (**-ष्पी, -ष्पम्**) a blotch, scab. **-भेदः** a scratch. **-भेदकः** One who scratches the skin; त्वग्भेदकः शतं दण्ड्यः Ms. 8. 284. **-मलम्** hair of the body. **-रोगः** leprosy &c., any cutaneous disease. **-शून्यता** want of sensation in the skin. **-सारः** (**त्वचिसारः**) 1 a bamboo; त्वक्साररन्ध्रपरिपूरणलब्धगीतिः Śi. 4. 61. -2 Laurus Cassia (Mar. दालचिनी); यत्रासीत्क्षपिता क्षरज्जलधरे त्वक्सारलक्ष्मीकृते Mv. 7. 12. **-सुगन्धः** an orange.

त्वचम् 1 Skin. -2 Bark. -3 Cinnamon.

त्वचनम् 1 Covering with a skin. -2 Skinning.

त्वचयति Den. P. 1 To cover with a hide. -2 To peel off the skin.

त्वचस् *n.* Skin.

त्वचा See त्वच्. विमुक्तः सर्वपापेभ्यो मुक्तत्वच इवोरगः Mb. 12. 250. 11.

त्वच्य *a.* Conducive to the healthiness of the skin.

त्वाच *a.* (**-ची** *f.*) Relating to the skin, contagious. °प्रत्यक्ष *a.* that which is felt directly by the skin.

त्वञ्च् 1 P. 1 To go. -2 To contract.

त्वद् A form of the second personal pronoun occurring as the first member of some compounds: *e. g.* त्वदधीन, त्वत्सादृश्यम् &c.

त्वदीय *a.* Thy, thine, your, yours; पितुस्त्वदीयस्य मयापहारितः R. 3. 50; त्वदीयपादपङ्कजं नमामि देवि नर्मदे.

त्वद्विध *a.* Like thee or you.

त्वर् 1 Ā. (त्वरते, त्वरित-तूर्ण) To hurry, make haste, move with speed, do anything quickly; भवान्सुहृदर्थे त्वरताम् M. 2; नानुनेतुमबलाः स तत्वरे R. 19. 38. *-Caus.* (त्वरयति) 1 To cause to hasten, expedite, urge forward, accelerate; त्वरयोर्वशीम् V. 2; Ku. 4. 36. -2 To call quickly away; अद्य त्वां त्वरयति दारुणः कृतान्तः Māl. 5. 25.

तूर्ण *p. p.* [त्वर्-भावे-क्त] 1 Quick, speedy, rapid. -2 Fleet. **-र्णम्** Rapidity, quickness. **-र्णम्** *ind.* Quickly, speedily; चूर्णमानीयतां तूर्णं पूर्णचन्द्रनिभानने Subhāṣ.

तूर्णि *a.* Quick. **-र्णिः** *f.* Speed. *-m.* 1 The mind. -2 A Śloka. -3 Dirt, excrement.

त्वरणम् Making haste, velocity.

त्वरता Haste; त्वरता मे मनसः Pratimā 3.

त्वरम् *ind.* Hastily (त्वरेण); Mb. 12. 321. 49.